

a identificar-les, i posteriorment posar-les en valor entre els grups d'interès.

Així, podem fàcilment identificar pràctiques en igualtat d'oportunitats, gestió de la diversitat, bon clima laboral, flexibilitat laboral i conciliació de la vida laboral amb la personal i familiar, pràctiques d'estalvi energètic i de consum d'aigua, mesura de la satisfacció de la clientela, compra responsable a empreses proveïdores (compra verda, comerç just, centres especials de treball, etc.), codi ètic més o menys formalitzat, etc.

Oportunitats que genera la RSC per a les empreses del Vallès Occidental

Un cop vistos els aspectes anteriors, podem concloure que els avantatges i oportunitats que genera la RSC giren a l'entorn dels aspectes següents:

- 1 Imatge i reputació
- 2 Clima laboral i retenció del talent
- 3 Reducció de costos
- 4 Augment d'ingressos i quota mercat
- 5 Anticipació regulació i reducció riscos
- 6 Millora de la relació amb les parts interessades
- 7 R+D+i

Precisament aquest darrer punt és clau: no hi ha empreses innovadores que no hagin incorporat d'una manera més o menys formalitzada la RSC, i a l'inrevés. La RSC doncs apareix com un factor clau a l'hora d'innovar en tots els aspectes de la gestió empresarial, ja siguin interns o externs. La millora continuada és un factor clau per a la competitivitat de les empreses, de la mateixa manera que la RSC és un factor clau per la millora continuada i la innovació a les empreses.

En una comarca que és el motor industrial del país, la introducció de nous factors de competitivitat resulta clau per a l'èxit en un marc de globalització. Tot i que encara ara molts mercats, ja siguin industrials o de consum, basen les seves decisions de compra exclusivament en el preu o la relació qualitat-preu, el que podem anomenar com a consum o compra responsable va en augment, i serà un dels principals factors d'oportunitats en els propers anys. En la mesura que les empreses de la comarca tinguin la capacitat de segmentar els mercats i trobar els públics més sensibles a productes i serveis amb valor afegir, com el que proporciona la RSC, serà més fàcil que es pugui evitar haver de competir exclusivament en preu.

Per arribar a aquest punt però caldrà que les empreses sàpiguen posar en valor la seva responsabilitat social, i comunicar per tant el seu valor afegit als mercats nacionals i internacionals.

Fòrum
Vallès
Emprèn®

Per més informació:
937 070 707
www.copevo.cat
vallesemprèn@copevo.cat
Twitter:@vallesemprèn

Fòrum
Vallès
Emprèn®

La Responsabilitat Social a les Empreses: una oportunitat per millorar la competitivitat

Notes d'opinió
per a la 4ª sessió de debat

Un espai de reflexió, diàleg i propostes al voltant del paper que ha de jugar el territori per a la reactivació econòmica i la creació d'ocupació.

Vallès Occidental
Juny—Desembre 2011

CONSORCI PER L'Ocupació I LA PROMOCIÓ ECONÒMICA DEL VALLÈS OCCIDENTAL

SOC Servei d'Ocupació de Catalunya

Diputació de Barcelona

Generalitat de Catalunya Departament de Governació i Relacions Institucionals

La responsabilitat social com a oportunitat pel Vallès

NOTES D'OPINIÓ
PER A LA 4ª SESSIÓ DE DEBAT

F. Xavier Agulló i Garcia
Soci director d'Ètia, expert en RSC i Territoris Socialment Responsables

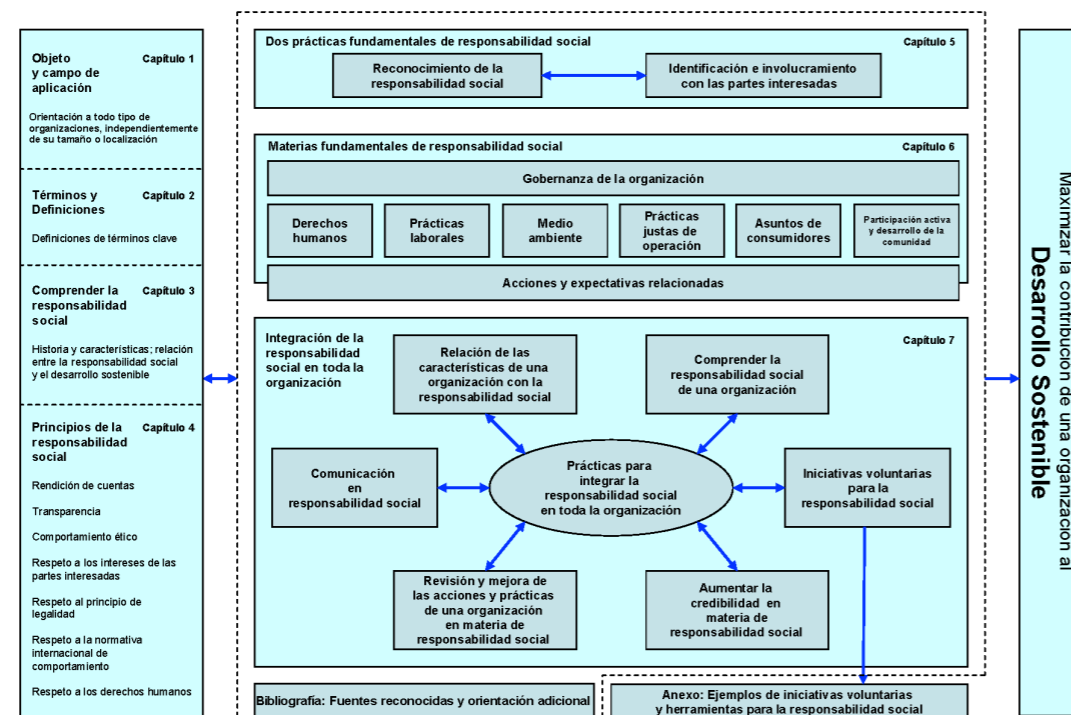
La manca de marcs regulatoris internacionals enmig de l'eclosió de la globalització, la pressió dels mercats de consum i la inversió socialment responsable han provocat que els darrers quinze anys la Responsabilitat Social Corporativa (RSC) hagi aparegut com un element clau en la consecució d'avantatges competitiu de les organitzacions, especialment de les empreses.

La situació actual de la RSC

Si bé el concepte de RSC i el d'ètica empresarial no són precisament moderns (ens podríem remuntar a finals del s. XIX amb l'aparició de moltes empreses que ja anàvem més enllà dels mínims legals en la seva activitat), és cert que degut al que s'ha comentat ha pres més embranzida. Des de finals dels anys 90 van començar a aparèixer iniciatives que posteriorment han esdevingut de referència, com el Pacte Mundial de les Nacions Unides (1999), la norma SA8000 de gestió de drets humans i laborals (1997) o la norma SGE 21 de gestió ètica i socialment responsable (1999).

És precisament d'aquells anys on es va començar a definir el contingut del que entenem actualment com a RSC, quan s'ha definit "el què", fet que ha conclòs amb la publicació el novembre de 2010 amb la norma ISO 26000:2010, que tot i no ser un sistema de gestió (i per tant no és certificable) sí és una guia manual sobre què entenem per RSC i quines pràctiques contempla. Han estat cinc anys de treballs multilaterals entre persones i parts interessades de 99 països, que han arribat a un consens en aquesta guia sobre els diferents conceptes de la RSC, anomenada simplement Responsabilitat Social (RS) en la norma-guia.

La guia ISO 26000 defineix Responsabilitat Social com "responsabilitat d'una organització davant els impactes que les seves decisions i activitats ocasionen en la societat i el medi ambient, mitjançant un comportament ètic i transparent que contribueixi al desenvolupament sostenible, incloent la salut i el benestar de la societat; prengui en consideració les expectatives

Il·lustració 1. Estructura de la ISO 26000:2010

de les seves parts interessades; compleixi amb la legislació aplicable i sigui coherent amb la normativa internacional de comportament, i estigui integrada en tota l'organització i es porti a la pràctica en les seves relacions".

El concepte clau del nou paradigma que defineix la RSC és el de parts interessades, que la pròpia guia defineix com a "individu o grup que té interès en qualsevol decisió o activitat de l'organització". Això comporta empreses més obertes al seu entorn, en constant interacció amb ell i que veuen en l'entorn i les parts interessades una oportunitat per a la millora continuada.

La ISO 26000 defineix un total de set matèries fonamentals (vegeu il·lustració 2), cadascuna de les quals engloba un seguit d'assumptes que poden o no ser pertinents a una determinada organització, en funció de la seva activitat, sector o especificitats. Això sí, no depèn en absolut de la mida, la RSC aplica per igual a microempreses que a grans empreses.

Les set matèries fonamentals defineixen tots els àmbits de gestió empresarial, des del bon govern fins al capital humà i la relació amb el medi ambient, incloent també la relació amb l'entorn i la comunitat.

Il·lustració 2. Matèries fonamentals ISO 26000

La RSC com a sistema de gestió

Molt lluny del concepte de filantropia, que la ISO 26000 fins i tot no considera part de la RSC, es tracta d'un procés de millora continuada a la recerca de l'excel·lència empresarial en tots els processos de gestió. De fet, la norma SGE 21:2008 defineix un sistema de gestió ètic i socialment responsable que persegueix precisament aquest fi i, per

tant, conforma una RSC com un sistema de gestió de l'excel·lència a l'empresa.

Aquesta norma sí és certificable, i s'estructura al voltant de nou àmbits de gestió, en cadascun dels quals defineix procediments, documents, registres i bones pràctiques, representa la definició del "com" s'implanta la RSC:

- 1 Alta Direcció
- 2 Clients
- 3 Proveïdors i Subcontractistes
- 4 Persones que formen part de l'organització
- 5 Entorn Social
- 6 Entorn Ambiental
- 7 Inversors
- 8 Competència
- 9 Administracions Competents

Les característiques d'aquesta norma fan que sigui aplicable per igual a tota mena d'organitzacions, de qualsevol sector, mida i àmbit d'actuació. La implantació de la SGE 21 es pot fer integrant-la amb el o els sistemes de gestió que l'empresa ja tingui implantats (ISO 9001, etc.) o bé fent que sigui el punt de partida del sistema de gestió de l'empresa quan no en té, cas habitual de micro i petites empreses.

Com implantar la RSC a l'empresa

Ja sigui identificant pràctiques socialment responsables de la ISO 26000 que siguin pertinents per a la nostra empresa, o bé implantant processos que defineix la norma SGE 21, la integració de la RSC a l'empresa pot ser més o menys formalitzada, però en tot cas genera sempre oportunitats.

A diferència del que s'acostuma a pensar, la RSC és tant o més fàcil d'implantar en PIMES que en grans empreses. La integració de la responsabilitat social en una PIME podria dur-se a terme mitjançant accions pràctiques, senzilles i cost-eficients, i no necessita ser complexa ni costosa, atès el potencial per a ser més flexibles i innovadors en la gestió, al fet que tenen un estret contacte amb la comunitat local i a què la seva alta direcció té influència més immediata sobre les activitats.

De fet, és improbable que una empresa, ja sigui PIME o gran, no tingui ja pràctiques socialment responsables. Una diagnosi en base a estàndards existents pot fàcilment ajudar